

Φίλιππος Κ. Βασιλόγιαννης
Αναπληρωτής Καθηγητής Φιλοσοφίας του Δικαίου
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Νομική Σχολή
Ακαδημίας 45, 106 72 Αθήνα
<http://tinyurl.com/Vassiloyannis>, pvassil@law.uoa.gr

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Α. ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑ

Ι. ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

- 2017 - : Αναπληρωτής Καθηγητής Φιλοσοφίας του Δικαίου στη Νομική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ).
Διδασκαλία των προπτυχιακών μαθημάτων: *Εισαγωγή στην Επιστήμη του Δικαίου, Φιλοσοφία του Δικαίου, Μεθοδολογία του Δικαίου, Δίκαιο και Οικονομία: Θεωρία και Πράξη της Διορθωτικής Δικαιοσύνης, Philosophy of Law (Erasmus)*, και των μεταπτυχιακών: *Δικαϊκή Ηθική, Νομική Επιχειρηματολογία, Φιλοσοφία του Ιδιωτικού Δικαίου, Φιλοσοφία του Δημοσίου Δικαίου, Κοινοδίκαιο (Common Law) και Αστικό Δίκαιο, Φιλοσοφία του Ποινικού Δικαίου, Δίκαιο, Ηθική και Βιοηθική (2003- Διαπανεπιστημιακό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών [ΠΜΣ] «Βιοηθική» του Πανεπιστημίου Κρήτης και της ίδιας Νομικής Σχολής), Φιλοσοφία και Γενική Θεωρία του Δικαίου (2019- ΠΜΣ «Πολιτική Φιλοσοφία» του Τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας του ΕΚΠΑ)*. Ηλεκτρονικές ιστοσελίδες των μαθημάτων:
<http://eclass.uoa.gr/courses/LAW200>, -197, -228, -232, -293, -294, -297, -299, -298, -346, -412, -253, -PPP773
- 2012 - 2017: Επίκουρος Καθηγητής Φιλοσοφίας του Δικαίου στην ίδια Νομική Σχολή
- 2008 - 2012: Λέκτορας Φιλοσοφίας του Δικαίου στο Τμήμα Νομικής της Σχολής Νομικών, Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών του ΕΚΠΑ
- 2004 - 2006: Ειδικός επιστήμονας Φιλοσοφίας του Δικαίου και Πολιτικής Φιλοσοφίας στο Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης. Διδασκαλία των μαθημάτων: *Φιλοσοφία του Δικαίου, Πολιτική Φιλοσοφία, Διαφωτισμός*

ΙΙ. ΔΙΚΗΓΟΡΙΑ

- 2007 - : Εταίρος της Δικηγορικής Εταιρείας «Μ. Ν. Κοτζαμάνη - Φ. Κ. Βασιλόγιαννης»
- 1995 - : Νομικός Σύμβουλος του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών
- 1991 - : Μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών

III. ΛΟΙΠΑ

- 2014 - : Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής του ηλεκτρονικού περιοδικού *Βιοηθικά* (της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής, <http://www.bioethics.gr/index.php/2014-07-01-09-18-15>)
- 2007 - : Μέλος της Συντακτικής Επιτροπής του ηλεκτρονικού περιοδικού *Επιθεώρηση Βιοηθικής* (του προαναφερθέντος ΠΜΣ «Βιοηθική», <http://www.bioethicsreview.uoc.gr>)
- 2001 - : Συνιδρυτής του Επιστημονικού Ομίλου «Αριστόβουλος Μάνεσης» (πρώην μέλος του Συντονιστικού Συμβουλίου του)
- 1997 - : Μέλος της Γραμματείας Σύνταξης του περιοδικού *Ισοπολιτεία* (Αθήνα: Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα)

B. ΣΥΓΓΡΑΦΙΚΟ ΕΡΓΟ

I. ΒΙΒΛΙΑ

1. *The Unity of Person: Inviolability, Method, and Value* (υπό έκδοση)
2. *Ενοράσεις και κατασκευές στην ηθική και το δίκαιο* (υπό έκδοση)
3. *Δίκαιο, ηθική και βιοηθική: πρακτικά διλήμματα* (υπό έκδοση)
4. *Ολιγονομία: συγκριτική φιλοσοφία του κοινοδικαίου* (Αθήνα: Εκδόσεις Ευρασία, 2022)
5. *Πολιτική φιλοσοφία μετά τον Rawls* (Αθήνα: Εκδόσεις Ευρασία, 2020)
6. *Αυτονομία και βιοηθικός εξαναγκασμός: μια κριτική περιπτωσιολογία* (Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2020)
7. *Το μίσος για τη φιλελεύθερη δημοκρατία* (Αθήνα: Εκδόσεις Ευρασία, 2019)
8. *Πρόσωπα, λόγοι και πράγματα: ιδιοκτησία και μη διανεμητική δικαιοσύνη* (Αθήνα: Εκδόσεις Ευρασία, 2015)
9. *Βεβαιότητα και ασφάλεια του δικαίου: συνταγματολογικές χρήσεις ενός επιχειρήματος* (Αθήνα - Κομοτηνή: Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, 2004)
10. *Ο Κλώνος του Ανθρώπου: ένας επίκαιρος επανέλεγχος των συνταγματικών ιδεών* (Αθήνα - Κομοτηνή: Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, 2003)

II. ΑΡΘΡΑ (επιλογή)

1. «Ένα ακόμη αντίδωρο στον Παντελή Μπασάκο», *The Books' Journal* 109 (Ιούνιος 2020), σς 67-73
2. «Μετρούν οι αριθμοί: πώς και γιατί;», *in Μνήμη Θανάση Κ. Παπαχρίστου* (Αθήνα: Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, 2019), σς 153-182
3. «Michel Troper, *Το σύνταγμα και ο νομικός ρεαλισμός*», *Δικαιώματα του ανθρώπου* 79 (2019), σς 47-59
4. «Πλειονοψηφία σε έναν ρωμαϊκό κόσμο; Η αποφαστική κρίση του Εγέλου και μιά καντιανή ανταπάντηση», *in Η των πλειόνων ψήφος κρατείτω: Η τύχη της αρχής της πλειονοψηφίας από τη μετακλασική περίοδο ως τους νεότερους χρόνους* (Αθήνα: Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων, 2017), σς 213 - 223

5. «Αλληλεγγύη και φιλοξενία στον πολιτικό φιλελευθερισμό», *Ενεκεν* 42 (Οκτώβριος-Δεκέμβριος 2016), σς 210 - 225,
6. «Ο Αριστόβουλος Μάνεσης στη Βαϊμάρη», *Το Σύνταγμα* 3/2015, σς 463 - 482
7. «Η εγγενής αξία της ανθρώπινης ζωής κατά τον Ronald Dworkin: ένα υπόδειγμα αναστοχαστικής ισορροπίας», *Βιοηθικά* 1 (2) (2015), σς 4 - 10
8. «Ιδέες της δικαιοσύνης», *The Athens Review of Books* 63 (Ιούνιος 2015), σς 58 - 62
9. «Η ανθρώπινη αξιοπρέπεια ως εξ υποκειμένου δίκαιο: ένα φιλοσοφικό σχόλιο στην ιστορία μιάς έννοιας», *in Αντικλήσωρ: Τιμητικός Τόμος Σπύρον Ν. Τρωιάνου* (Αθήνα - Κομοτηνή: Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, 2013), σς 133 - 149
10. «Η ιδέα του πανεπιστημίου και η βιοηθική», *in Σύνταγμα, Δημοκρατία και Πολιτειακοί Θεσμοί: Μνήμη Γιώργου Παπαδημητρίου* (Θεσσαλονίκη - Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα, 2013), σς 425 - 438
11. «Βιοτεχνολογία, εγγενείς αξίες και κατηγορική προστακτική: από τον Dworkin στον Kant», *in Τιμητικός Τόμος Νικολάου Ρόκα* (Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2012), σς 94 - 111
12. «Discourse Ethics, Legal Positivism, and the Law», *in George Pavlakos (ed.), Law, Rights and Discourse: Themes from the Legal Philosophy of Robert Alexy* (London: Hart Publishing, 2007), σς 109 - 128 (= «Ética discursiva, positivismo jurídico y el derecho», μετ. Jorge Portocarrero, *in Derecho, derechos y discurso: La filosofía jurídica de Robert Alexy* [Bogotá: Universidad Externado de Colombia, 2013], σς 153 - 180, = «Ética do discurso, positivismo jurídico e direito», μετ. Felipe Nogueira Monteiro, *in Dimitri Dimoulis και Écio Oto Duarte (eds), Theoria do direito neoconstitucional: superação ou reconstrução do positivismo jurídico?* [São Paulo: Meditoria Método, 2008], σς 353 - 373)
13. «Αρχή της πλειοψηφίας, ηθικός σχετικισμός και δημοκρατία», *Ισοπολιτεία* 9 - 10 (2005 - 2006), σς 93 - 108
14. «Δύο επιχειρήματα του Marx κατά της ατομικής ιδιοκτησίας», *Ισοπολιτεία* 6 (2002), σς 83 - 102
15. «Nikolaos N. Saripolos und die Anwendung der sogenannten juristischen Methode», *in Georg Kassimatis και Michael Stolleis (eds), Verfassungsgeschichte und Staatsrechtslehre: Griechisch - deutsche Wechselwirkungen* (Frankfurt a. M.: Vittorio Klostermann, 2001), σς 217 - 232
16. «Σκέψεις για το δικαίωμα του υπόπτου στη μη αυτοενοχοποίησή του», *Ισοπολιτεία* 4 (2000), σς 99 - 121
17. «Περί αντισυνταγματικών κανόνων του συντάγματος», *in Πανεπιστήμιο Αθηνών (ed.), Χαρμόσυνο Αριστοβούλου Μάνεση II* (Αθήνα - Κομοτηνή: Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, 1998), σς 3 - 21
18. «Ζητήματα συνταγματικής ακυρότητας και ακυρωσίας», *Ισοπολιτεία* 1 (1997), σς 161 - 199
19. «Η δικαιοσύνη στον Marx: ένα ιστορικοϋλιστικό αντισκεπτικιστικό και αντισχετικιστικό επιχείρημα», *Θέσεις* 56 (1996), σς 103 - 110
20. «Συμβολή στην παρουσίαση της περι δικαίου θεωρίας του Carl Schmitt», *Το Σύνταγμα* 18 (1992), σς 439 - 488

III. ΛΟΙΠΑ

1. «Τεχνητή νοημοσύνη και θέματα βιοηθικής: εισαγωγικές σκέψεις», *in* Ηλία Αθανασιάδη (ed.), *Σκεπτόμενοι διαφορετικά: ιατρικής χιλιόμετρα από τον ιπποκράτειο όρκο έως την τεχνητή νοημοσύνη* (Αθήνα: Πληθώρα, 2019), σς 35-39
2. «Τι (δεν) εννοούμε όταν επικαλούμαστε τον κυρίαρχο λαό; Πώς θα μπορούσε να καταλυθεί η Δημοκρατία;», *Syntagma Watch* (<https://tinyurl.com/yynw4yrh>)
3. Αυτοκτονία και ευθανασία: η πρόκληση της καντιανής περιπτώσιολογίας», *The Art of Crime* (Νοέμβριος 2017, <http://theartofcrime.gr/nov-2018>)
4. «Michel Foucault, Εισαγωγή στην Ανθρωπολογία του Kant», *The Art of Crime* (Νοέμβριος 2017, <http://theartofcrime.gr/nov-2017>)
5. «Παύλου Σούρλα, Δίκαιο και δικανική κρίση», *Κριτικά* 2017-07 [<http://www.philosophica.gr/critica/2017-07.html>]
6. «Ακούσια πατρότητα», *in* Σταυρούλας Τσινόρεμα και Κίτσου Λούη (eds), *Θέματα βιοηθικής: η ζωή, η κοινωνία και η φύση μπροστά στις προκλήσεις των βιοεπιστημών* (Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2013), σς 253 - 274
7. «Εισαγωγή στην ελληνική έκδοση» [2013] του κατωτέρω υπό δ.1 βιβλίου, σς 11 - 18
8. «Δικαιώματα επί αϋλων αγαθών» [2011], <http://www.bioethics.gr/images/pdf/SEMINARIA/ELEYTHERA/2011/2011-03-31%20sxolia.pdf>
9. «Α.ΙΙ Εισαγωγή», «Β.Ι Ιστορία, βίος και θεωρία» και «Β.VI Η 'νομική μέθοδος': τομή και συνέχεια», *in* Νικόλαος Νικ. Σαρίπολος: ο θεμελιωτής της επιστήμης του συνταγματικού δικαίου (Αθήνα: Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων, 2011), σς 13 - 16, 21 - 60 και 181 - 202
10. «Demoktesis και res extra commercium: μιά καντιανή απάντηση στον Nozick» [2010], <https://tinyurl.com/y25g4au6>
11. «Η αρχή και οι κανόνες της συναινέσεως του ασθενούς: ζητήματα ερμηνείας και εφαρμογής», *in* Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής και Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας (eds), *Βιοηθική και ανθρώπινα δικαιώματα: τα 10 χρόνια της σύμβασης του Oviedo* (Αθήνα - Κομοτηνή: Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, 2010), σς 25 - 46
12. Βιβλιοκριτική του Κωνσταντίνου Παπαγεωργίου, *Πόλεμος και δικαιοσύνη: πολιτική φιλοσοφία για τον κόσμο* (Αθήνα: Εκδόσεις Πόλις, 2008), *Επιστήμη και Κοινωνία* 20 (2008), σς 294 - 298
13. «Αθεϊσμός και ηθική αταραξία», *Cogito* 8 (Μάιος 2008), σς 81 - 83
14. «Το καθήκον ελικρίνειας του ιατρού: ένα απόλυτο καθήκον», *Επιθεώρηση Βιοηθικής* 1 (2007 - 8), σς 77 - 89
15. «Η δημοκρατική αντίληψη των δικαιωμάτων: ιστορία, συνταγματική θεωρία και μέθοδος», *in* Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ed.), *Τα δικαιώματα στην Ελλάδα 1953- 2003: από το τέλος του εμφυλίου στο τέλος της μεταπολίτευσης* (Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτη, 2004), σς 503 - 512

16. Βιβλιοκριτική του Robert Alexy, *A Theory of Constitutional Rights* (Oxford: Oxford University Press, 2002), *Northern Ireland Legal Quarterly* 55 (2004), σς 206 - 208
17. «Μιά περίπτωση αξιοπρεπούς κλωνοποίησης», in Χαρ. Σαββάκη, Φ. Βασιλόγιαννη, Τ. Βιδάλη, Β. Βουτσάκη, Π. Δόνου, Ηλ. Καστανά, Γ. Κτιστάκι, Ευ. Μάλλιου, Αν. Τάκη, Κ. Τσιτσελίκη και Δ. Χριστόπουλου, *Νέες τεχνολογίες και συνταγματικά δικαιώματα* (Αθήνα - Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σάκκουλα, 2004), σς 119 - 128
18. «Η αναπαραγωγική κλωνοποίηση ως θεραπευτική» [2003], <https://tinyurl.com/y222rn6b>
19. «Ο Αριστόβουλος Μάνεσης και ο νομικός θετικισμός», *Νομικό Βήμα* 48 (2000), σς 1727 - 1734 (σε συνεργασία με τον Παύλο Σούρλα)
20. «Προκαταρκτικά ζητήματα της αναθεώρησης του Συντάγματος», in Γιώργου Παπαδημητρίου (ed.), *Αναθεώρηση του Συντάγματος και εκσυγχρονισμός των θεσμών* (Αθήνα - Κομοτηνή: Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, 2000), σς 3 - 21 (σε συνεργασία με τον Βασίλη Βουτσάκη)
21. «Οργάνωση και δικαιοδοσία των δικαστηρίων», in Γιώργου Παπαδημητρίου (ed.), *ό. π.*, σς 261 - 276
22. *Εργασιακές Σχέσεις* (Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη, 2000), σς 15 - 63 και 157 - 161 [: λήμματα 1 - 10 και 32]
23. «Τα όπλα των αξιών και η αξία των όπλων», *Το Σύνταγμα* 25 (1999), σς 1115 - 1120
24. «Ν. Ν. Σαρίπολος: ο γενάρχης των Ελλήνων συνταγματολόγων», *Τα Νέα*, 16.11.1999, σς 24 - 25 [= in Βασίλη Παναγιωτόπουλου (ed.), *Πρόσωπα του 20ου αιώνα: Έλληνες που σημάδεψαν τον 20ό αιώνα* (Αθήνα: Τα Νέα - «Νέα Σύνορα» / Εκδοτικός Οργανισμός Λιβάνη, 2000), σς 449 - 454]
25. «Φιλότιμο: ένα ζήτημα αλληλεγγύης», *Η Κυριακάτικη Αυγή*, 28.3.1999, σ. 24
26. «Η 'κρίση ταυτότητας' της ελληνικής συνταγματικής επιστήμης κατά την Μεταπολίτευση», in «Το Σύνταγμα» (ed.), *Τα Εικοσάχρονα του Συντάγματος 1975* (Αθήνα - Κομοτηνή: Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, 1998), σς 491 - 514
27. «Λήθη και δικαιοσύνη», *Η Κυριακάτικη Αυγή*, 15.11.1998, σ. 25
28. «Έχουν οι χριστιανοί δικαιώματα;», *ό. π.*, 24.5.1998, σ. 27
29. «Συνταγματική απαιδευσία», *ό. π.*, 15.2.1998, σς 22, 24
30. «Πόλεμος και ηθικές αξίες», *ό. π.*, 14.12.1997, σ. 24
31. «Δικαιοσύνη ακόμη και για την αταξική κοινωνία;», *ό. π.*, 13.7.1997, σ. 26
32. «Ευσύνοπτη απάντηση στον Γ. Σταμάτη», *Θέσεις* 59 (1997), σς 152 - 158
33. «Και το Σον φυλάττων διά του Σταυρού Σου πολίτευμα;», *Η Κυριακάτικη Αυγή*, 26.4.1997, σ. 27
34. «Ο κλωνισμός του ανθρώπου κλονίζει άραγε και την ηθική;», *ό. π.*, 23.3.1997, σς 24 και 26
35. «Η χρήση της λεγομένης νομικής μεθόδου από τον Ν. Ν. Σαρίπολο», *Το Σύνταγμα* 22 (1996), σς 377 - 392
36. «Σε τί χρησιμεύει ακόμη ο συγκεντρωτικός δικαστικός έλεγχος της συνταγματικότητας των νόμων;», *Εφαρμογές Δημοσίου Δικαίου* 6 (1993), σς 40 - 49

37. «Η κρίση του νόμου: κοινωνικοί και πολιτικοί προσδιορισμοί», in Θ. Κ. Παπαχρίστου (ed.), *Νεοφιλευθερισμός και δίκαιο: μία κριτική προσέγγιση* (Αθήνα - Κομοτηνή: Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, 1991), σς 25 - 50
38. «Η 'αντίρρηση συνείδησης' από συνταγματική άποψη: ερμηνευτικά προβλήματα και πολιτικές επιπτώσεις της νομικής προβληματικής», *Δίκαιο και Πολιτική* 17 - 18 (1990), σς 25 - 60
39. «Σχέσεις Κράτους και Εκκλησίας σύμφωνα με το Σύνταγμα 1975/86 (Γενικές παρατηρήσεις)», *Εφαρμογές Δημοσίου Δικαίου* 1 (1988), σς 50 - 54
40. «Ιδεολογικές καταβολές του σύγχρονου κράτους» [1987], *Εφαρμογές Δημοσίου Δικαίου* 4 (1991), σς 205 - 231 (σε συνεργασία με τον Ανδρέα Τάκη)
41. «Εισαγωγή στην προβληματική των νομικών υποσυστημάτων», *Versus* 1 (1987), σς 27 - 31

IV. ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ

1. Ronald Dworkin, *Η επικράτεια της ζωής: αμβλώσεις, ευθανασία και ατομική ελευθερία* [: *Life's Dominion: An Argument about Abortion, Euthanasia, and Individual Freedom*] (Αθήνα: Εκδόσεις Αρσενίδη, 2013)
2. John Rawls, *Θεωρία της δικαιοσύνης* [: *A Theory of Justice*] (Αθήνα: Εκδόσεις Πόλις, 2001) (σε συνεργασία με τους Βασίλη Βουτσάκη, Φιλήμονα Παιονίδη, Κωνσταντίνο Παπαγεωργίου, Νίκο Στυλιανίδη και Ανδρέα Τάκη)